

การจัดการความรู้
(Knowledge Management)

ในหัวข้อ

“เทคนิคในการสร้างโจทย์วิจัยจากปัญหาท้องถิ่น”

ประจำปีงบประมาณ 2566

ปีการศึกษา 2565

คณะเกษตรและชีวภาพ
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

คำนำ

คณะเกษตรและชีวภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ได้จัดโครงการการจัดการความรู้ภายในองค์กร ในหัวข้อ “เทคนิคในการสร้างโจทย์วิจัยจากปัญหาท้องถิ่น” ในวันที่ 30 พฤษภาคม 2565 ณ ห้องประชุมคณะเกษตรและชีวภาพ และในรูปแบบออนไลน์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาอาจารย์ในคณะมีความรู้ และเทคนิคในการสร้างโจทย์วิจัยเพื่อแก้ปัญหาท้องถิ่นจากผู้มีประสบการณ์ เพื่อให้อาจารย์ในคณะได้พัฒนาโจทย์วิจัยจากองค์ความรู้ในการแก้ปัญหาท้องถิ่น และส่งผลให้พันธกิจด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของอาจารย์ในคณะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดกิจกรรมครั้งนี้ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากอาจารย์ที่เลี้ยงผู้มีความเชี่ยวชาญในการขอทุนวิจัย การร่วมสรุปประเด็นในการพัฒนาโครงการวิจัยในการพัฒนาท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างโจทย์หัวข้อวิจัยจากปัญหาท้องถิ่น และได้มีการเผยแพร่เป็นลายลักษณ์อักษร ทาง Website ของคณะเกษตรและชีวภาพ

ทางผู้จัดทำรายงานการจัดกิจกรรมครั้งนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจ หากท่านมีข้อเสนอแนะต่างๆ ทางคณะกรรมการผู้จัดการความรู้ยินดีน้อมรับ เพื่อนำไปพัฒนาการจัดการความรู้ในครั้งต่อไป

(ผศ.ดร. สุวิจักขณ์ อรุณลักษณ์)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย
ประธานกรรมการคณะดำเนินงาน
การจัดการความรู้

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	2
สารบัญ	3
หลักการและเหตุผล	4
วัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้	6
แผนการจัดการความรู้	11
ผลการดำเนินการจัดการความรู้	12
แนวปฏิบัติที่ดีสำหรับเทคนิคในการสร้างโจทย์วิจัยจากปัญหาท้องถิ่น	
สรุปผลการจัดกิจกรรมจัดการความรู้	13
ภาคผนวก	14
คณะผู้จัดทำ	18

หลักการและเหตุผล

ความเป็นมาของการจัดการความรู้

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 11 ได้กำหนดให้มีส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในองค์กร เพื่อให้สามารถนำยุทธศาสตร์ไปสู่ระดับสูง ขึ้น คณะเกษตรและชีวภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มีนโยบายพัฒนาการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) ในองค์กร โดยเล็งเห็นความสำคัญขององค์ความรู้และกระบวนการจัดการความรู้ภายในคณะ เพื่อให้การความรู้เป็นไปอย่างมีระบบ ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ โดยการจัดการความรู้ครั้งนี้จะนำแนวคิดการจัดทำแผนการจัดการความรู้ (Action plan) มาเป็นแนวทางในการพัฒนา ทั้งในด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรการเรียนรู้ และเพิ่มศักยภาพของบุคลากรในการพัฒนางานและองค์กร เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย และตัวชี้วัดของ ก.พ.ร. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.)

คณะเกษตรและชีวภาพจึงได้จัดทำนโยบายและแผนการจัดการความรู้ โดยมีการรวบรวมองค์ความรู้ ประสบการณ์ที่มีอยู่ในตนของคณาจารย์ภายในคณะที่นำความรู้จากการบริการวิชาการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 เป็นต้นมา ที่ดำเนินการบริการวิชาการให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเขตมโนบุรี กรุงเทพมหานคร ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงการอนุรักษ์ตาลโตนด ศูนย์การเรียนรู้เรื่องเห็ด โรงเรียนชานาที่ปลูกข้าวแบบปลอดสาร อำเภอสรรคบุรี และชุมชนปลูกพืชสมุนไพร ผู้ประกอบการโรงงานปลาร้าอำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท มาจัดให้เป็นแนวทางปฏิบัติในการนำประสบการณ์จากบริการวิชาการ มากำหนดประเด็นหัวข้อการวิจัย เพื่อบูรณาการกับการเรียนการสอนและบ่มเพาะศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับคณาจารย์และบุคลากรทุกคนให้เป็นแนวปฏิบัติในทางเดียวกันในการลงบริการแก่ชุมชน เพื่อนำความรู้จากชุมชนมาใช้ให้ตรงกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการพัฒนาท้องถิ่นตามพระราชโอบายได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

โครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่น

โครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่น จากรายงานของ จิตติ มงคลชัยอรัญญา และคณะ ที่ได้ตีพิมพ์ในหนังสือ เรื่อง คุณค่า และ มูลค่า จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้กล่าวว่า งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น หรือ Community Based Research (CBR) เป็นวิธีวิทยาทางวิจัย (Methodology) รูปแบบใหม่ของงานวิจัยในประเทศไทย โดยมีแนวคิดการวิจัยที่ต้องการ “สร้างคนสร้างองค์ความรู้ สร้างการเปลี่ยนแปลง” โดยมีคุณลักษณะ (Attribute) สำคัญ คือ โจทย์การวิจัยต้องมาจากชุมชน กล่าวคือ ชุมชนต้องเห็นพ้องตรงกันและร่วมทำวิจัยชุมชนต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยและเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ร่วมตั้งแต่พัฒนาโจทย์การเก็บข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล การปฏิบัติการแก้ไขปัญหาที่มีจากข้อมูล การสรุปผลการวิจัยเน้นเรื่องที่มีส่วนร่วมจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมกระบวนการพัฒนาและยกระดับการใช้ความรู้ท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเน้นการสร้างคนมากกว่าความรู้โดยเฉพาะชาวบ้านภายใต้หลักคิดงานวิจัยชุมชนต้องเป็นงานวิจัยโดยคนในชุมชน ของคนในชุมชน และเพื่อคนในชุมชน เสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) ของชุมชนมีหลักการสำคัญของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้แก่

1. โจทย์การวิจัยต้องมาจากชุมชน เกิดจากความเห็นตรงกันและร่วมทำวิจัยของชุมชน
2. ชุมชนทำวิจัยเอง เกิดจากความร่วมมือในกระบวนการวิจัยและเป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ที่เกิดขึ้นตั้งแต่การพัฒนาโจทย์ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การปฏิบัติการ แก้ไขปัญหาที่มาจากข้อมูลการสรุปผลการวิจัย
3. มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาโจทย์ และผู้ที่ใกล้ชิดกับเจ้าของปัญหาเพื่อสร้างเข้าใจและตั้งใจของคนในท้องถิ่น
4. ร่วมพัฒนากิจกรรมบนฐานข้อมูลมีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่การ ออกแบบ การวางแผนก่อนเริ่มทำวิจัยจะทำให้ชาวบ้านรู้จักปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนของตนเอง
5. การพัฒนาและยกระดับการใช้ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการวิจัยเพื่อท้องถิ่นทำให้ชุมชน รู้จักตนเอง ฟังตนเอง เห็นทุนชุมชนเดิมที่มีอยู่ และนำทุนชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นไปผสมผสานกับความรู้ ใหม่เพื่อการแก้ไขปัญหาชุมชน พัฒนาชุมชน นั่นคือ ชุมชนท้องถิ่นเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการวิจัย
6. การสร้างนวัตกรรมชุมชน ภายใต้หลักคิดงานวิจัยชุมชนต้องเป็นงานวิจัย โดยนักวิจัยในชุมชนของ และเพื่อพัฒนาชุมชน
7. การเสริมพลังอำนาจของชุมชนเพื่อการพัฒนาวิจัยของท้องถิ่นซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ชุมชน โดยมีพื้นที่เป็นฐาน ให้เกิดการมองเห็นตัวตนของชุมชน และมีพลังลุกขึ้นมาปฏิรูปชุมชนด้วยพลังของคนใน ชุมชนเอง (สถาบันวิจัยและพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร)

ปรัชญาคณะเกษตรและชีวภาพ (Philosophy)

ความรู้คู่คุณธรรม วิจัยนำนวัตกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารพัฒนา

เอกลักษณ์ (Uniqueness)

ผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ และเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต

อัตลักษณ์ (Identity)

บัณฑิตนักปฏิบัติ จิตอาสา ก้าวหน้าเทคโนโลยี มีทักษะพหุภาษา

วิสัยทัศน์ (Vision)

เป็นแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาเกษตรไทย มุ่งพัฒนางานวิจัยเพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่ยั่งยืน

พันธกิจคณะ (Mission)

1. ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรม ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
2. วิจัย พัฒนา และบูรณาการองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรม และถ่ายทอดสู่ชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน
3. บริการวิชาการด้านเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร เพื่อพัฒนาท้องถิ่น
4. ส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมวิถีเกษตรไทย
5. ส่งเสริมการพัฒนาสังคมให้สอดคล้องกับแนวทางพระราชดำริและพระบรมราโชบายในหลวงรัชกาลที่ 10
6. บริหารจัดการองค์กรโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ความพอเพียงและความคงอยู่แห่งวิถีไทย

ค่านิยมองค์กร (Shared Value) “KASET”

K = Knowledge	มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมโดยการวิจัย
A = Attitude	มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และอดทน
S = Skill	ทักษะการผลิต การปฏิบัติงานและการสื่อสาร
E = Environment	ใส่ใจสิ่งแวดล้อมและการประหยัดพลังงาน
T = Technology	สามารถสร้างและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

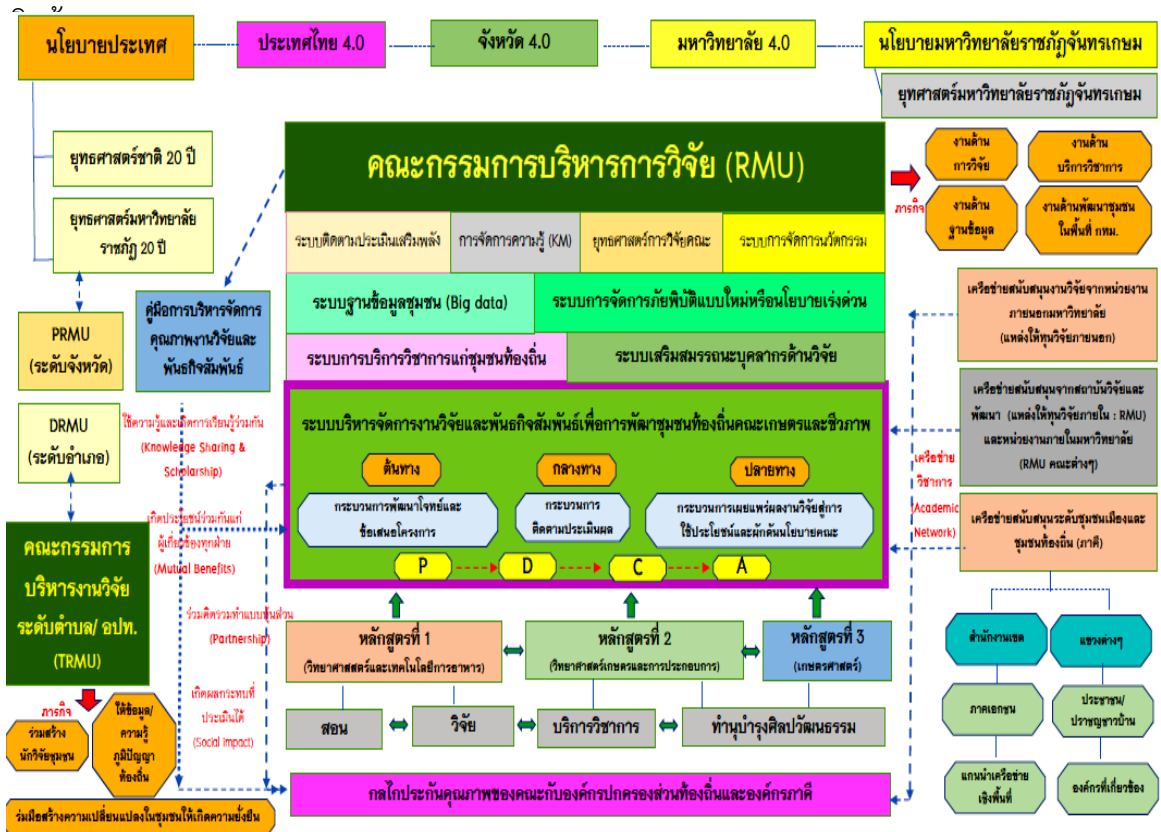
วัตถุประสงค์การจัดการความรู้

วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสร้างโจทย์วิจัยในการแก้ปัญหาท้องถิ่น เช่น ปัญหาเรื่องข้าว ส้มโอ ไม้ผลต่างๆ ประมง ปศุสัตว์ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การพัฒนากระบวนการทางการเกษตร การเพิ่มมูลค่าผลผลิตและผลพลอยได้ทางการเกษตร และปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยพัฒนาพลังงานทางเลือกจากผลพลอยได้ทางการเกษตร ตามยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ และยุทธศาสตร์จังหวัดชัยนาท ตามแนวทางกลไกขับเคลื่อนการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์คณะเกษตรและชีวภาพเพื่อให้ได้งานวิจัยที่เป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง ดังภาพที่ 1

1.2 เพื่อสร้างโจทย์วิจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร เช่น ลดสารเคมีใช้ธรรมชาติบำบัดมาจัดการเพื่อลดต้นทุน

1.3 เพื่อสร้างโจทย์วิจัยในการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร เช่น การแปรรูป การพัฒนาความปลอดภัยทางการเกษตรและอาหาร เช่น การใช้ระบบ GAP และ GMP มาใช้ในการพัฒนาในกระบวนการการเพาะปลูกและแปรรูปจนเป็นอาหารที่สะอาดปลอดภัยสำหรับบริโภคและจำหน่ายเป็น

ภาพที่ 1 กลไกขับเคลื่อนการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์คณะเกษตรและชีวภาพ (Kaset CRU-RMU Model)

อธิบายกลไกขับเคลื่อนการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์คณะเกษตรและชีวภาพ (Kaset CRU-RMU Model)

จากภาพที่ 1 สามารถอธิบายถึงกลไกขับเคลื่อนการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์คณะเกษตรและชีวภาพที่ได้หลังทำการระดมสมองของฝ่ายคณะกรรมการบริหารและบุคลากร สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้ คือ คณะเกษตรและชีวภาพได้ทำการเปิดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตทางด้านการเกษตรและอาหาร ประกอบด้วยหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร หลักสูตรวิทยาศาสตร์เกษตรและการประกอบกร และหลักสูตรเกษตรศาสตร์ โดยอาจารย์มีภารกิจ 4 ด้าน ได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีระบบประกันคุณภาพการศึกษากำกับทางด้านการประเมินคุณภาพ เนื่องด้วยในปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏได้กำหนดยุทธศาสตร์ใหม่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระบรมราโชบายระยะ 20 ปี โดยกำหนดยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนงาน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านการผลิตและพัฒนาครู ด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการและเชื่อมโยงแนวความคิดงานพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม โดยมุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรมองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อท้องถิ่น สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาและยกระดับ และสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือให้คณะหน่วยงานทำการบริหารจัดการแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาพื้นที่ด้วยความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคีเพื่อร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น โดยการบูรณาการพันธกิจทั้งการวิจัย สอน บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกันสถานการณ์จริงในชุมชน มีความร่วมมือตั้งแต่ต้นทาง ระหว่างทาง และปลายทาง จากเหตุผลดังกล่าว คณะเกษตรและชีวภาพ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ จึงได้ดำเนินการร่วมกันออกแบบระบบโดยระดมสมองเพื่อสำรวจศักยภาพขององค์ความรู้ต่าง ๆ ที่อาจารย์และบุคลากรคณะเกษตรและชีวภาพ และทำการแต่งตั้งตัวแทนอาจารย์จากหลักสูตรและบุคลากรสายสนับสนุนมาเป็นกรรมการดำเนินงานในส่วนวิจัย บริการวิชาการ และการจัดทำฐานข้อมูลชุมชน เพื่อนำข้อมูลจากชุมชนมาสร้างองค์ความรู้จากวิจัย นำไปบริการวิชาการสู่ชุมชน เพื่อพัฒนาชุมชนให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ขจัดความเหลื่อมล้ำเพื่อเป็นประเทศที่เจริญแล้วตามนโยบายของรัฐบาลต่อไป

ระบบบริหารจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นคณะเกษตรและชีวภาพเป็นระบบ มีกระบวนการดำเนินการหลักอยู่ 3 กระบวนการที่ประกอบด้วย

1. กระบวนต้นทาง เป็นการจัดทำยุทธศาสตร์และแผนบูรณาการวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่เชื่อมกับระบบพัฒนาโจทย์และพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยสู่บุคลากรของคณะเกษตรและชีวภาพที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ยุทธศาสตร์ แผนงานวิจัยบูรณาการและแผนพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยของคณะ นอกจากนี้ยังมีการเชื่อมโยงกับชุมชนโดยมีการทำฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาและพัฒนาเชิงพื้นที่ที่บูรณาการข้อมูล 4 ส่วน คือ

- 1.1 ข้อมูลความเชี่ยวชาญของอาจารย์ในคณะ
- 1.2 ข้อมูลคุณภาพชีวิตจากชุมชน
- 1.3 ข้อมูลศักยภาพพื้นที่บริการ
- 1.4 ข้อมูลชื่อตำบลนำร่องสู่เป้าหมายการพัฒนา

2. กระบวนระหว่างทาง เป็นการออกแบบกระบวนการติดตามสนับสนุนและติดตามประเมินผลงานวิจัย เพื่อให้การขับเคลื่อนงานวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มีการพัฒนาคู่มือ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือประเมินตนเองและประเมินภายในเพื่อใช้ผลยกระดับคุณภาพทั้งในส่วนของคณะและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคู่ความร่วมมือและนำผลการประเมินไปใช้ในการสนับสนุนให้เกิดการยกระดับคุณภาพการขับเคลื่อนงาน นำไปสู่ความร่วมมือเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาโดยใช้องค์ความรู้นวัตกรรม และผลงานวิจัยที่มีอยู่เป็นฐานเพื่อการต่อยอดขยายผลและการพัฒนาที่มีรูปธรรม การปฏิบัติที่มีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นระบบพัฒนาต่อเนื่อง

3. กระบวนปลายทาง เป็นการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์และผลักดันนโยบายคณะต่อผู้ใช้ประโยชน์และผู้เกี่ยวข้องทั้งระหว่างดำเนินการและเมื่อสิ้นสุดโครงการเพื่อปรับเพิ่มความสะดวกต่อเนื่อง โดยก่อนการเผยแพร่ผลงานฉบับสมบูรณ์มีการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในภายนอก รูปแบบการเผยแพร่มีทั้งการเสนอด้วยวาจา ป้ายนิทรรศการ และเสนอบทความในการประชุมวิชาการและเผยแพร่ในวารสารวิชาการ รวมทั้งการสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อต่อยอดและผลักดันสู่การขับเคลื่อนที่มีผลกระทบที่ดีต่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบนฐานนวัตกรรมองค์ความรู้พร้อมจัดทำคู่มือ

กลไกขับเคลื่อนคณะเกษตรคู่ความร่วมมือชุมชนท้องถิ่นจะประสบความสำเร็จในการพัฒนา ร่วมกันระหว่างหน่วยจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของคณะ (RMU) และหน่วยจัดการความรู้และวิจัยชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (TRMU) ระดับอำเภอ (DRMU) และระดับจังหวัด (PRMU) จำเป็นต้องปฏิบัติตามหลักการสำคัญพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1. ร่วมคิดร่วมทำแบบหุ้นส่วน (Partnership)
2. เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (Mutual benefits)
3. มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน (Scholarship)
4. เกิดผลกระทบที่ประเมินได้ (Social impact)

นอกจากนี้หน่วยจัดการงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ของคณะ (RMU) ยังต้องมีความร่วมมือทางเครือข่ายทางวิชาการ (Academic Network) กับ เครือข่ายสนับสนุนจากหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย (RMU คณะต่าง ๆ) เครือข่ายสนับสนุนงานวิจัยจากหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย (แหล่งให้ทุนวิจัย) และเครือข่ายสนับสนุนระดับชุมชนเมืองและชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้คณะเกษตรและชีวภาพยังจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ระบบเสริมสมรรถนะบุคลากรด้านวิจัย เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของนักวิจัยอย่างต่อเนื่อง
2. ระบบฐานข้อมูลชุมชน (Big data) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชนให้ตรงความต้องการโดยแท้จริง
3. ระบบการจัดการภัยพิบัติแบบใหม่หรือนโยบายเร่งด่วนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและโรคอุบัติใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตบุคลากรควรพร้อมปรับตัว และรับมือได้ตลอดเวลา
4. ระบบติดตามประเมินเสริมพลังเพื่อประเมินโครงการให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์
5. ระบบการจัดการนวัตกรรม เพื่อจัดการนวัตกรรมต่าง ๆ หลังจากทำการวิจัยให้ใช้สำหรับพัฒนาชุมชนได้รับประโยชน์อย่างคุ้มค่า

6. ระบบการวิเคราะห์ SWOT ยุทธศาสตร์การวิจัยคณะให้ทันสมัยตรงตามยุทธศาสตร์ เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 20 ปี นโยบายของประเทศ เช่น ประเทศไทย 4.0 จังหวัด 4.0 มหาวิทยาลัย 4.0 นโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เช่น ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม และ

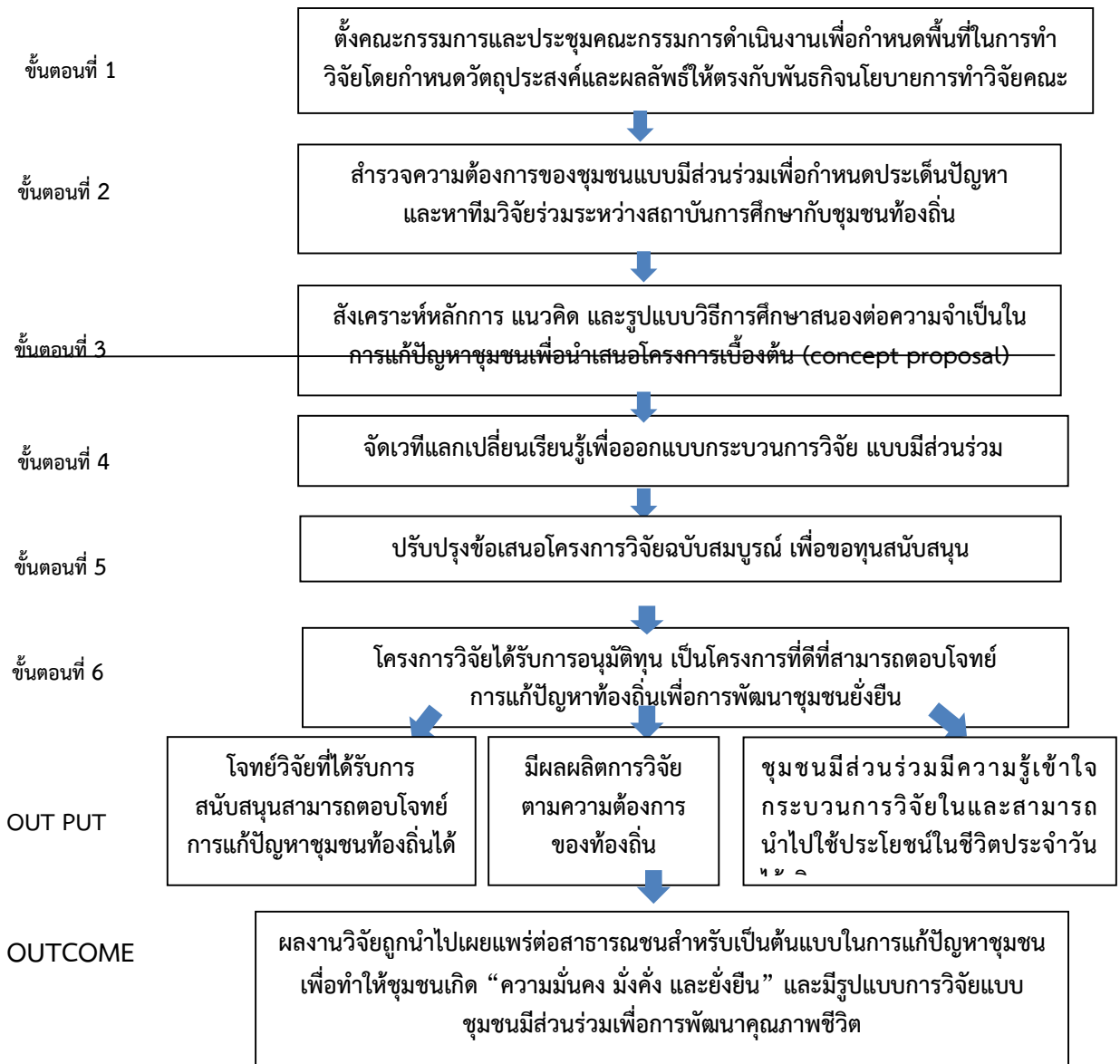
7. ระบบการจัดการความรู้ (KM) เพื่อนำองค์ความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ จากบุคลากร มาเป็นพลังในการขับเคลื่อนกลไกบริหารงานการจัดการวิจัยเพื่อรับใช้สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงตาม วัตถุประสงค์ของการจัดทำระบบ RMU คณะเกษตรและชีวภาพ นอกจากนี้สิ่งสำคัญมากคือการทำคู่มือ คู่มือการบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยและพันธกิจสัมพันธ์ เพื่อถ่ายทอดความรู้ระหว่างบุคลากรภายใน หน่วยงานโดยเฉพาะบุคลากรใหม่ให้ได้รับศึกษาแนวทางและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คติวิเคราะห์อย่างต่อเนื่อง ในการพัฒนางานพันธกิจสัมพันธ์ของคณะเกษตรและชีวภาพกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

แผนการจัดการความรู้

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	เครื่องมือ/อุปกรณ์	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1	การบ่งชี้ความรู้ - การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ - การประชุมเพื่อกำหนดประเด็นและเป้าหมายการจัดการความรู้	ไตรมาสที่ 1	จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม	คณะกรรมการจัดการความรู้	สถานที่ประชุม/อุปกรณ์สนับสนุนการประชุม	500	คณะกรรมการจัดการความรู้
2	การสร้างและแสวงหาความรู้ - การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านเทคนิคในการสร้างโจทย์วิจัยจากปัญหาท้องถิ่น	ไตรมาสที่ 2-3	จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม	- องค์กรความรู้ และแนวทางจัดการเรียนรู้	สถานที่ประชุม/อุปกรณ์สนับสนุนการประชุม	500	คณะกรรมการจัดการความรู้ รองคณบดี ฝ่ายวิชาการ
3	การจัดการความรู้เป็นระบบ - ระดมความรู้เพื่อสังเคราะห์เป็นคู่มือ - ประมวลและกลั่นกรองความรู้	ไตรมาสที่ 2-3	จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม	- องค์กรความรู้ และแนวทางจัดการเรียนรู้	สถานที่ประชุม/อุปกรณ์สนับสนุนการประชุม	500	คณะกรรมการจัดการความรู้ รองคณบดี ฝ่ายวิชาการ
4	การเข้าถึงและการแบ่งปันความรู้ - การจัดทำช่องทางเข้าถึงความรู้ - การเผยแพร่ความรู้	ไตรมาสที่ 4	จำนวนช่องทางเข้าถึงความรู้	จำนวนแหล่งเผยแพร่	ออนไลน์หรือเล่มคู่มือ	1,500	คณะกรรมการจัดการความรู้ รองคณบดี ฝ่ายวิชาการ
5	การเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน	ไตรมาสที่ 4	จำนวนช่องทางเข้าถึงความรู้	จำนวนแหล่งเผยแพร่	ออนไลน์หรือเล่มคู่มือ	1,500	คณะกรรมการจัดการความรู้ รองคณบดี ฝ่ายวิชาการ

ผลการดำเนินการจัดการความรู้

แนวปฏิบัติ “เทคนิคในการสร้างโจทย์วิจัยจากปัญหาท้องถิ่น”
มีขั้นตอนดังนี้

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการจัดการความรู้ “เทคนิคในการสร้างโจทย์วิจัยจากปัญหาท้องถิ่น”

สรุปผลการจัดกิจกรรมจัดการความรู้

คณะกรรมการบริหารคณะได้มีการกำหนดประเด็นการจัดการความรู้ประจำปีการศึกษา 2565 ในการประชุมคณะกรรมการจัดการความรู้ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2566 ณ ห้องประชุม 1 สำนักงาน คณบดีคณะเกษตรและชีวภาพ และในรูปแบบออนไลน์โดยมีการกำหนดประเด็นการจัดการความรู้ภายใน องค์การ “เทคนิคในการสร้างโจทย์วิจัยจากปัญหาท้องถิ่น” เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการจัดการความรู้ โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งสิ้น จำนวน 14 คน ดังนี้

1. ผศ. ดร.สุวิจักขณ์ อรุณลักษณ์	รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย
2. ผศ.ดร. จันทรัตน์ พิษณุภณ	รองคณบดีฝ่ายบริหาร นโยบายและแผน
3. ดร.จุฬาลักษณ์ ตลับนาค	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริการวิชาการและประกันคุณภาพ
4. ดร.ชินกร จิระจรจรีตกุล
ศิลปวัฒนธรรม	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุง
5. ผศ. ดร. อำนาจ ภัคดีโต	อาจารย์
6. ดร. สันธิดา ตังคจิวงกูร	อาจารย์
7. ผศ.ดร. สุภาณี ด่านวิริยะกุล	อาจารย์
8. ผศ.ดร. ศิรส ทองเชื้อ	อาจารย์
9. นางสาวสุมาลี ถวายสินธุ์	อาจารย์
10. นางภัททิรา ศรีประไพ	นักวิทยาศาสตร์
11. นางสาวณิชนันท์ บุญมาก	นักวิทยาศาสตร์
12. นางสาวพิมพ์ธิดา ธรรมแสง	นักวิทยาศาสตร์
13. นางสาวพัชรินทร์ ชินบรรเทา	นักวิทยาศาสตร์

โดยที่ประชุมได้กำหนดแนวปฏิบัติที่ดี ในหัวข้อ “เทคนิคในการสร้างโจทย์วิจัยจากปัญหาท้องถิ่น” มี จำนวน 6 ขั้นตอน โดยแนวปฏิบัติที่ดีหลังจากการระดมสมองสามารถนำไปถ่ายทอดแก่อาจารย์ใหม่และอาจารย์ภายในคณะทางเว็บไซต์ของคณะเกษตรและชีวภาพ เพื่อนำหลักการพัฒนาการเรียนการสอนและการวิจัย เพื่อให้ได้บัณฑิตตาม อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ และพัฒนาองค์กรให้เป็นไปตาม ปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ต่อไป

ภาคผนวก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานคณบดี คณะเกษตรและชีวภาพ โทร. ๖๐๐๑
ที่ อว ๐๖๔๑.๐๖(๑)/๐๕๖๗/ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๖
เรื่อง ขอเชิญร่วมกิจกรรมการจัดการความรู้ ด้านการวิจัยและผลิตบัณฑิต
เรียน บุคลากรสายวิชาการ

ด้วยคณะเกษตรและชีวภาพกำหนดจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ภายในองค์กร จำนวน ๒ ประเด็น ดังนี้

๑. ด้านการวิจัย หัวข้อ “เทคนิคการสร้างโจทย์วิจัยจากปัญหาท้องถิ่น”
๒. ด้านการผลิตบัณฑิต หัวข้อ “การบูรณาการการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ”

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอเรียนเชิญบุคลากรสายวิชาการ เข้าร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ตามประเด็นดังกล่าว ในวันศุกร์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้องประชุมสำนักงานคณบดีคณะเกษตรและชีวภาพ ทั้งนี้ขอความอนุเคราะห์แจ้งยืนยันการเข้าร่วมกิจกรรมที่ งานธุรการ ภายในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ เพื่อจะได้จัดเตรียมสถานที่ อาหารว่างและอาหารกลางวัน สำหรับดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอเชิญประชุมตามวันและเวลาดังกล่าว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิจักขณ์ อรุณลักษณ์)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย

คำสั่งคณะกรรมการและชีวภาพ

ที่ ๐๐๑๙/๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ (KM)

เพื่อให้การดำเนินงานด้านการจัดการองค์ความรู้ภายในองค์กร (KM) ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ประกอบกับคำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมที่ ๓๘๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนคณบดีคณะเกษตรและชีวภาพ อาศัยอำนาจตามตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ (KM) ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ

๑. คณบดีคณะเกษตรและชีวภาพ	ประธานกรรมการ
๒. รองคณบดีฝ่ายบริหารและแผนงาน	กรรมการ
๓. ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริการวิชาการและประกันคุณภาพ	กรรมการ
๔. ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	กรรมการ
๕. รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย	กรรมการและเลขานุการ
๖. หัวหน้าสำนักงานคณบดี	ผู้ช่วยเลขานุการ
๗. เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	ผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่ ๑. กำกับดูแลและให้คำปรึกษา กำหนดนโยบายวางแผนระบบและกลไก การประเมิน การควบคุม กำกับและส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดการความรู้

๒. อำนวยการบริหารจัดการงานจัดการความรู้ให้มีประสิทธิภาพ
๓. ดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย	ประธานกรรมการ
๒. ประธานหลักสูตรเกษตรศาสตร์	กรรมการ
๓. ประธานหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร	กรรมการ
๔. คณาจารย์หลักสูตรเกษตรศาสตร์	กรรมการ
๕. คณาจารย์หลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร	กรรมการ
๖. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการ
๗. นักวิชาการคอมพิวเตอร์	กรรมการ

๘. นักวิชาการพัสดุ	กรรมการ
๙. นักวิทยาศาสตร์	กรรมการ
๑๐. เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	กรรมการและเลขานุการ
๑๑. นักวิชาการศึกษา	ผู้ช่วยเลขานุการ
หน้าที่	
๑. ดำเนินการประสานงาน และอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้	
๒. กำหนดประเด็นความรู้ และบุคลากรกลุ่มเป้าหมายการจัดการความรู้	
๓. ดำเนินการเผยแพร่แบ่งปัน รวบรวม และถ่ายทอดความรู้ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามประเด็นความรู้ที่กำหนด และนำมาจัดเก็บอย่างเป็นระบบเผยแพร่เป็นลายลักษณ์อักษร	
๔. ดำเนินงาน และประสานงานเกี่ยวกับการจัดการความรู้ต่าง ๆ	
๕. อื่น ๆ ตามที่คณะมอบหมาย	

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอนก เทียนบุชา)

รองอธิการบดี รักษาราชการแทน

คณบดีคณะเกษตรและชีวภาพ

คณะกรรมการผู้จัดทำ

1. ผศ.ดร. สุวิจักขณ์ อรุณลักษณ์	ประธาน
2. ดร. ชินกร จิระจรจริตกุล	กรรมการ
3. ดร. จุฬาลักษณ์ ตลับนาค	กรรมการ
4. ผศ.ดร. อำนาง ภัคดีโต	กรรมการ
5. นางสาวศิริัญญา วิบูลย์อรรถ	กรรมการและเลขานุการ